

“Papučka” – trucující panenka

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Na výstavě Hračky ze staré půdy ve vsetínském zámku je vystavena překrásná panenka s trucovitým výrazem v půvabném obličejíku, pro který si vysloužila přiléhavou přezdívku “Papučka”.

Panenka pochází ze sbírek zlínského muzea, kam ji darovala dcera malířky Marie Fischerové Kvěchové, bývalá entografka Národního muzea v Praze Jelena Látalová, která si s ní jako dítě hrávala.

Sběratelsky velmi cenná plstěná panenka má ručně malovaný obličej a blond vlasy z mohérové vlny upravené do koketních loken. Je oblečená v kompletním originálním filcovém

úboru: růžovobílých šatech, doplněných o klobouček a filcové boty s ponožkami (nechybí ani spodní prádlo!). Textilní figurka s měkkými, senzuálně plnými tvary má pohyblivé končetiny s prošitými prsty a je vysoká 46 cm. Pro svůj výraz tváře, který vyjadřuje povahu a náladu panenky, patří k tzv. charakterovým typům.

Na výrobu látkových panenek, postihujících povahové rysy, se v minulém století zaměřila italská rodinná firma Lenci se sídlem v Turíně (od 1918), která náležela od dvacátých let k nejznámějším evropským výrobcům textilních panenek. Název značky LENCI byl vytvořen z počátečních písmen latinského textu *Ludus Est Nobis Constanter Industria* (Hra je naší prací), ale uvádí se také, že se původně jednalo o přezdívku spoluzakladatelky firmy Eleny Scavini.

První panenky Lenci z králičí plsti byly mechanicky tvarovány

za horka (pomocí páry do forem). Je pro ně charakteristické přiznání švů a dokonce u jednoho z typů panenky Lenci probíhá šev i podélné přes obličej. Rodinná firma vycházela nejen z Eleniných návrhů, ale spolupracovala časem i s řadou umělců a designérů.

Vznikaly série panenek, např. panenky v národních krojích, panenky orientální, panenky dle portrétů dobových osobností.

Během dlouhé existence firmy (svou činnost ukončila na počátku nového tisíceletí) se nabídka rozrostla o hlavičky pro kompozitní panenky, o dřevěné a plastové panenky i porcelánové figuríny. Od 70. let se začaly vyrábět retropanenky podle starých, umělecky hodnotných modelů, z nichž jeden je k vidění právě ve vsetínském muzeu.

Panenka Lenci (Fotoarchiv MJVM ve Zlíně)